

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ် လၢသရၣ်/သရၣ်မ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်

လၢအ့ၣ် 2024

Medicaid ဟံၣ်ဒီး တၢ်ကရၢကရိ-တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ခိၣ်ထံး တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် တၢ်စူးကွံၣ်ညိကွံၣ်တၢ် သ့ၣ်တဖၣ်

Medicaid ဟံၣ်ဒီး တၢ်ကရၢကရိ-တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ခိၣ်ထံး တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် (HCBS) တၢ်စူးကွံၣ်ညိကွံၣ်တၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဟ့ၣ်လီၤအခွဲး ဆူ ကီၢ်ရၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ကသု Medicaid စ့မိၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဆူပုၤကညီအိၣ်ဖဲ အဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး တၢ်ကရၢကရိ အပူၤန့ၣ်လီၤ. နံၣ်တြၢ်စကၢၣ် န့ၣ် အိၣ်ဒီး HCBS တၢ်စူးကွံၣ်ညိကွံၣ်ယဲၢ်ခါန့ၣ်လီၤ. *ပုၤခဲလၢန့ၣ် တအိၣ်ဒီး ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲး (IEP) မ့တမ့ၢ် ကြးန့ၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်ဘိၣ်ဘၣ်ကဒါကျဲး ဘၣ်ဃးတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမ့တၢ်ဖိးတၢ်မၤ (VR) န့ၣ် ကကြးဘၣ်လၢ တၢ်ညိကွံၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အဂီၢ်န့ၣ်ဘၣ်.*

တၢ်စူးကွံၣ်ညိကွံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ပုၤလၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲ တၢ်ကွၢ်ထွဲအပတီၢ် ဒ်သီးကအိၣ်ဖဲ တၢ်ကွၢ်ထွဲပုၤခါတၢ်ပီးတၢ်လီ (NF)အဂီၢ်:

ပုၤသးပုၤ ဒီး ပုၤလၢနီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤ (AD) တၢ်စူးကွံၣ်ညိကွံၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်

- ပုၤလၢအိၣ်ဒီး နီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤ ဒီးပုၤလၢအသးအိၣ် 65 နံၣ် ဆူအဖိခိၣ်အဂီၢ်.

ခိၣ်န့ၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးနးနးကျိးကျိး (TBI) အတၢ်ပူၤဖျဲးခွဲးယာ်

- ပုၤလၢအသး 18 နံၣ် ဒီးအဖိခိၣ်လၢ အိၣ်ဒီးခိၣ်န့ၣ် တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတဖၣ်အဂီၢ်.

တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢ ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် တၢ်နီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤ ပုၤလၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲ တၢ်စူးကွံၣ်ညိကွံၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢ ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် တၢ်နီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤ ပုၤလၢကြးဝဲဘၣ်ဝဲ တၢ်ကွၢ်ထွဲ အပတီၢ် ဒ်သီးကအိၣ်ဖဲ တၢ်ကွၢ်ထွဲ တၢ်ပီးတၢ်လီလၢ ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်လၢ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ် တၢ်နီၢ်ခိၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤသ့တဖၣ် (ICF-IID)အဂီၢ်:

ဟံၣ်ဃီအတၢ်ဆိၣ်ထွဲ တၢ်စူးကွံၣ်ညိကွံၣ် တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်(FSW)

- ပုၤလၢအသးစးထီၣ်အိၣ်ဖျါၣ် တုၤ 21 နံၣ်အဂီၢ်, လၢကမၤစၢၤ ဖိသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် တၢ်ကွၢ်ဂီၤ တလၢတပုၤ ဆူညါကအိၣ်ဖဲ အဝဲသ့ၣ် ဟံၣ်ဖိဃီဖိ အဟံၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဝဲန့ၣ် သ့မၤစၢၤဆူ ပုၤအဂၤ 850 ဂၤန့ၣ်လီၤ.
- ဖဲ ပုၤတဂၤ မ့ၢ်တူၢ်လိာ် FSW တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ် တနံၣ်တဘျီ စ့တီၢ်ဟံၣ်မ့ၢ်ဝဲ \$10,000 န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် တၢ်ကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤ ပုၤဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤ အမုၢ်န့ၣ် (DDAD)

- DDAD တၢ်စူးကွံၣ်ညိကွံၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်န့ၣ် မ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢ အမၤန့ၢ်ဖဲ အဝဲသ့ၣ်အသး 21 နံၣ် ဒီးကွီန့ၣ် အကတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.
- ပုၤလၢ အသးအိၣ် 21 နံၣ် ဒီးအဖိခိၣ်အဂီၢ်, ကဘၣ်ဟံၣ်ကျိၤ တၢ်သ့ဖိးသ့မၤ တၢ်မၤလိတၢ် ဖဲကွီန့ၣ်လီၤ. သးစၢ်ဆဲး ဖဲမုၢ်ခါကတီၢ် တၢ်ကရၢကရိ တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်သးတပူၤဃီ ဒီး တၢ်ဒုးဟံၣ်ဃုၤ,ဟံၣ်ဃုၤဝဲ တၢ်မၤ တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် သိၣ်လိ တၢ်ဖိးသ့မၤသ့လၢ ခါဆူညါ တၢ်ဖိးတၢ်မၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ် မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကွီအိၣ်ဒီး မ့ဒါ တုၤလၢသးအနံၣ် 21 နံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ဖဲပုၤတဂၤ န့ၣ် မ့ၢ်တူၢ်လိာ် DDAD တၢ်ညိကွံၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်, စ့ဟံၣ်ဖျိၣ်အံၤ ဆဲးတၢ်ဘၣ် ဒီဖျိ တၢ်တီၢ်ဟံၣ် တၢ်ဆဲးတၢ်အကျိၤအကျဲး န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ဂီၤတလၢတပုၤသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် အကလုာ်ကလုာ် (CDD)

- ပုၤလၢ သးအပတီၢ် ခဲလၢအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဝဲန့ၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ရၢၢ်လီၤကျိၤလီၤ အလၢအပုၤ, ဟံၣ်ဃုၤဒီး မုၢ်ခါကတီၢ် ဒီး

တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤန့ၣ်လီၤ.

- တၢ်မၤစၢၤ တၢ်ဒုးဘၣ်လိာ်ဖိးဒုတၢ်, တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤ တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်အိၣ်ဘျးအိၣ်သၢအခွဲ, ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိလၢဟံၣ် သ့ၣ်တဖၣ်ထီၣ်ဖိသ့ၣ်တဂၤ ဖဲ CDD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် န့ၣ်လီၤ.
- ဖဲ ပုၤတဂၤ န့ၣ် မ့ၢ်တူၢ်လီၤ CDD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်, စ့ၣ်ဖိၣ်အံၤ ဆဲးတၢ်ဘၣ် ခီဖျါ တၢ်တိာ်ဟံၣ် တၢ်ဆဲးတၢ်အကျါအကျဲ န့ၣ်လီၤ.
- ဖဲ ပုၤတဂၤန့ၣ်အိၣ်ဒီး CDD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် တချူးလၢ အဝဲသ့ၣ်အသးတပျဲထီၣ် 21 နံၣ် အခါန့ၣ်, စ့ၣ်ဖိၣ် အါထီၣ် အသီတမံၤ လၢမ့ၢ်ဆါတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဖဲ အသး 21 နံၣ် ကိုမ့ၢ်ဝံၤအခါန့ၣ်လီၤ.

သရၣ်/သရၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် သ့မၤစၢၤ ကိုဖိသ့ၣ်တဖၣ်/ဟံၣ်ဖိဃီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်လဲၣ်

တၢ်တီၢ်ထီၣ်လံာ် ဒီး တၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ တၢ်ဃုထၢ တၢ်ဟံၣ်လီၤအသး

သရၣ်/သရၣ်မ့ၢ် တဂၤန့ၣ် ကြးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ မိၢ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကပတံထီၣ် DD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အဂီၢ် ဖဲအဝဲသ့ၣ် အဖိအံၤ ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဆါ ဘၣ်ဃးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် တၢ်ကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲ န့ၣ်လီၤ. လံာ်ပတံထီၣ်တၢ် တခါန့ၣ် အိၣ်ဒီး DD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် သၢမံၤခဲလၢနဲစ့အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

လံာ်ပတံထီၣ် တခါ အံၤ လိာ်ဘၣ် လၢ ကဆဲးတၢ် တၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒီးတၢ်ဃုထၢ ဒီးသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲ အဆၢကတီၢ်တဘျီဂ့ၤတဘျီဂ့ၤ န့ၣ်လီၤ. ဖဲလံာ်ပတံထီၣ်တခါ ဒီးန့ၣ်ဘၣ် ပုၤတဂၤအဂီၢ်လၢ အသး 21 နံၣ်ဆူအဖိလၢန့ၣ်, အဝဲန့ၣ်ကွၢ်ထံဆး တၢ်လံာ်ပတံထီၣ်တခါလၢ DD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် သၢမံၤခဲလၢနဲစ့အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. မတၢ်ဂ့ၤ မတၢ်ဂ့ၤ သ့မၤစၢၤပုၤ တဂၤလၢ မၤပျဲထီၣ်တၢ်လံာ်ပတံထီၣ်အဂီၢ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဝဲအံၤ ဟံၣ်ဃုဒီး သရၣ်/သရၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤသိၣ်လိန့ၣ်လိတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂၢၤ န့ၣ်လီၤ. ပုၤတဂၤလၢ မုဒါဘၣ်ထွဲလၢအဖိးသဲးစး လိာ်ဘၣ်လၢ ကဆဲးလီၤအမံၤ ဖဲလံာ်ပတံထီၣ်ဒီး န့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်ဖဲ တၢ်အကြးအဘၣ် တၢ်အကျါအကျဲ ခီဖျါစးဆၢတၢ်သံကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်, ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၤတၢ်ကျါ, ဒီးန့ၣ်လီၤ မၤသကိးတၢ်ဖဲ တၢ်ဆၢတံၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် လံာ်ပတံထီၣ်န့ၣ် ဟံၣ်ဃုဒီး တၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးတခါ လၢကထုးထီၣ်ရၤလီၤ တၢ်ဂ့ၤတၢ်ကျါ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၤတၢ်ကျါ မ့ၢ် တဟံၣ်ဃုလၢ လံာ်ပတံထီၣ်ဘၣ်န့ၣ် ကဘၣ်တၢ်ဃုထီၣ် တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- **တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဆါ** န့ၣ် သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကသံၣ်သရၣ်, ကသံၣ်သရၣ်လီၤဆီ, မ့တမ့ၢ်သးကသံၣ်သရၣ်လၢအမၤန့ၣ်လဲးစ့ၣ် န့ၣ်လီၤ.
 - DD တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဆါ သ့ၣ်ညါထီၣ်အသး လၢကသံၣ်ကသီ တၢ်ဂ့ၤတၢ်ကျါ မ့တမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ် တၢ်ကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲ အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - **တၢ်ဂ့ၤတၢ်ကျါ အကြးအဘၣ် လၢတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဆါ သးကသံၣ်သရၣ်အဂီၢ်**- တၢ်ဆဲးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ် သ့ဖဲ DD တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဆါ န့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်** န့ၣ် မၤလီၤတံၢ် ခီဖျါ တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ တၢ်ဂ့ၤတၢ်ကျါ လၢကိၣ်န့ၣ်လီၤ. DDD ကဃုထီၣ်အကလုာ်ကလုာ်-လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်စံၣ်ညိၣ်တၢ် ကရူၢ် (MDT) တၢ်တီၢ်ထီၣ်ခဲလၢနဲသ့ၣ်တဖၣ် ဒီး ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျါ (IEP) အသီန့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ် သၢမံၤ ကလိာ်ဘၣ်ကီၢ်ရၢၣ်လၢ တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် တၢ်ကွၢ်ဂီၤတလၢတပျဲ သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်:

- **တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်**- ကျိၣ်, တၢ်သ့တၢ်တမံၤမံၤ, ကျိၣ်စ့, တၢ်ဆၢကတီၢ်, နီၣ်ဂံၢ်တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်မၤအကျါအကျဲၤလၢ အကြးအဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
 - **တၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်လိာ်အ့ၤမူး** - ပုၤတဂၤဒီးတဂၤတၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်သး, တၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်လိာ် မူဒါ, နီၣ်ကစၢ်-တၢ်ဟံၣ်ကဲ, တၢ်ဆိကမိၣ်ကမၣ်, တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး, တၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်လိာ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီ တၢ်ဃုမၤန့ၢ်တၢ်အစၢ, တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢကဟံၣ်ထွဲသဲးသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ သ့ၣ်တဖၣ်, ဒီး ဟးဆဲးတၢ်ကဲထီၣ်ပုၤ လၢပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ.
 - **တၢ်မၤလၢစသ**- မုၢ်န့ၢ်တၢ်အိၣ်မူ, နီၣ်ခိၣ်ကစၢ် တၢ်ကွၢ်ထွဲ, တၢ်မၤလီၢ် တၢ်သ့ဖဲသ့မၤ သ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ တၢ်ကွၢ်ထွဲ, ဒီး တၢ်သးတၢ်လဲန့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါအကြးအဘၣ် လၢကိၣ်သးကသံၣ်သရၣ်အဂီၢ်** - တၢ်ဆဲးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ကဒုးဟံၣ်ဃုာ် ဃုာ်ဒီး ဖဲ MDTန့ၣ်လီၤ.

စ့ၣ်ဖျိၣ် တၢ်ဟ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒီး တၢ်ဆဲးတၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်

တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်သ့ၣ်တဖၣ် ခဲလၢာ် တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ် ဆၢထီၣ်လၢ လံာ်န့ၣ်လီၤ. *DDAD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် တၢ်ဟ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ညီၣ်န့ၣ် ဆၢဟ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ လၢယူၤန့ၣ်အါရံၣ် တုၤ လၢဖျိၣ်တြုၤအါရံၣ် အတီၢ်ပုၤ တချုးလၢ က့ၣ်န့ၣ်အကတၢ်န့ၣ်လီၤ.*

- **တၢ်ကွၢ်ဃုစ့ၣ်ဖျိၣ် လၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ကစီၣ်လံာ် ဆူ တၢ်ဆိတလဲအကတီၢ်** - တၢ်ကစီၣ်လံာ် လၢတၢ်မၤစ့ၣ်ဖျိၣ်လၢညါ ဒီးတၢ်အကျါအကျဲၤလၢပုၤ ကိၣ်ဖိ ကစးထီၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအိၣ်ဒီးမူဒါ လၢဖိးသဲးစး ကဘၣ် မၤပုၤထီၣ် ဒီးကဘၣ်ဟ့ၣ်ကဒါက့ၤတၢ်ဟ့ၣ် လၢကဒီးန့ၢ် တၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စံးဆၢ မ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်ဒီးန့ၢ်လံာ်အဂီၢ်န့ၣ်, တၢ်ဟံၣ်ထွဲအခဲန့ၣ် တၢ်လၢကိးကလံာ်ဒါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆၢလံာ်သ့ၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. *တၢ်ဝဲန့ၣ်အရ့ဒိၣ်လၢ ပုၤလၢ အိၣ်ဒီးတၢ်ညိကွၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဒ်သီးကဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ DDD ဘၣ်ဃးတၢ်ဆိတလဲသ့ၣ်တဖၣ် လၢအမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲၤ, ကလံာ်ဒါ, မ့တမ့ၢ် အံမလ် န့ၣ်လီၤ.*

ဖဲ ပုၤတဂၤမ့ၢ် တူၢ်လိာ်တၢ်ဟ့ၣ်တခါ လၢ CDD မ့တမ့ၢ် DDAD တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အဂီၢ်န့ၣ်, တၢ်တီၢ်ဟံၣ် တၢ်ဆဲးတၢ်အကျါအကျဲၤ ဆဲးတၢ်စ့ၣ်ဖျိၣ် လၢအဝဲသ့ၣ် ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢ တၢ်လိာ်ဘၣ်အါန့ၣ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ် စ့မိၢ်ပုၤ တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ် အါန့ၣ်လီၤ.

- တၢ်ဟ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ CDD ဒီး DDAD တၢ်ညိကွၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟံၣ်ဃုာ်ဒီးလံာ်ကဘျိးပုၤတခါလၢ ကမၤပုၤကညီစရိဒ်ကမၤတၢ်သံကွၢ်စံးဆၢ လၢကဆဲးတၢ်တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.
- ICAP တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဟံၣ်ဖး အံၤမၤ ပုၤထီၣ်လၢ ကဆဲးတၢ်စ့မိၢ် ပုၤတၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤသံကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢအညီၣ်န့ၣ် ပုၤတဂၤဂၤ အိၣ်ဒ်သိးသိး ဒီးပုၤတဂၤဂၤက့ၣ်န့ၣ်လီၤ. *DDD ကြးကိးသရၣ်/သရၣ်မုၢ် မ့တမ့ၢ်ပုၤအဂၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီပုၤ လၢအသ့ၣ်ညါ ကိၣ်ဖိအဂၤကတၢ် လၢကမၤပုၤ တၢ်သံကွၢ်စံးဆၢ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.* တၢ်သံကွၢ်စံးဆၢသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်မၤဝဲဖဲ ကလံာ်ဒါအပူၤန့ၣ်လီၤ.
- **DD တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဟံၣ်ဖး ဒီး တၢ်တီၢ်ဟံၣ်စု လၢတၢ်ကစီၣ်လံာ်**- တၢ်ကစီၣ်လံာ် ဘၣ်ဃးတၢ်အကျါအကျဲၤသ့အီၤ လၢကဆဲးတၢ် တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ကစံၣ်ညီၣ်ဟံၣ်လီၤ စ့ၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ပုၤတၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးသ့ၣ်တဖၣ်ဟံၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်သံကွၢ်စံးဆၢအခါ န့ၣ်လီၤ.

ဖဲပုၤကိၣ်ဖိတဂၤမ့ၢ်အိၣ် တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် တၢ်မၤစၢၤ သ့ၣ်တဖၣ် အခါန့ၣ်

ဖဲ ပုၤကိၣ်ဖိတဂၤ မ့ၢ်အိၣ် HCBS တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တခါခါန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်မိၢ်ပုၤမ့ၢ်တမ့ၢ်ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိ ကြးဃုကညး ကိၣ်ဒီးကွဲမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤ မူဒါခိၣ်ဆူ IEP တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢကိၣ်ဒီး တၢ်ညိကွၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်သ့ဒ်သိးထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢကတီၢ်အပနီု- တၢ်သးအသးဆူ ပှၤဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပဲ၊ တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ပှၤက့ၢ်ဂီၤတလၢပဲၤသ့ၣ်တဖၣ် (DD)တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်

သးအနံၣ် 14 နံၣ်

- ဖဲအဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်တံၢ်မၤဟံၣ်စၢၤန့ၣ်, ကိၣ်ဖိန့ၣ်ကြၢၤ: ဟံၣ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်ဖဲအဝဲသ့ၣ် ပှၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲ (IEP)အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ကိၣ်ဖိန့ၣ်ကြၢၤ:ပတံၢ်ထီၣ်ဒီးစးထီၣ်တၢ် အဆိ - တၢ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်သးအသး တၢ်မၤစၢၤ (Pre-ETS) လၢဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ .
- သရၣ်/သရၣ်မ့ၢ် တဂၤန့ၣ်ကြၢၤ: ကတီၢ်တၢ်လၢကိၣ်ဖိဘၣ်ဃးခါဆူညါ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ, ဒ်အမ့ၢ်လဲၤထီၣ်ခီလ့ၣ်ကိၣ် မ့တမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ဃုာ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤတခါ န့ၣ်လီၤ
- ဖဲအဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်တံၢ်မၤဟံၣ်စၢၤန့ၣ်,ကိၣ်ဖိအပူၤကွၢ်ထွဲတၢ်လၢဖိးသဲးစးန့ၣ်ကြၢၤ:တံၢ်ထီၣ် Medicaid HCBS တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ *ဖိသ့ၣ်တဂၤ န့ၣ်တလိၣ်အိၣ်ဒီး Medicaid လၢကပတံၢ်ထီၣ် တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်ဘၣ် ကိၣ်ဖိတဂၤန့ၣ်သ့ၣ်ကြၢၤ:ဝဲဘၣ်ဝဲ အါန့ၣ်ဒ်တၢ်ညိကွၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် တခါ န့ၣ်လီၤ ကဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်အကျိၣ်အကျဲ ဘၣ်ဃးပတံၢ်ထီၣ်တၢ်တခါန့ၣ်လီၤ*

သးအနံၣ်- 18 နံၣ်- ဖဲၣ်ဒရၢၣ် အသးအနံၣ်အလါအအါကတၢ်

- ကိၣ်ဖိန့ၣ်ကြၢၤ: ပတံၢ်ထီၣ် လၢ Social Security ထၢ်မၤန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် (SSI မ့တမ့ၢ် SSA) အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ *မိၢ်ပၢ်အစ့ဟဲန့ၣ်န့ၣ် တဖဲန့ၣ်ဒုးဃုာ်လၢ Social Security. အဂီၢ်န့ၣ်ဘၣ်*
- ကိၣ်ဖိတဂၤလၢအဲၣ် ဒီးကွၢ်ဃုာ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤ န့ၣ်ကြၢၤဒုးဆုၢ်အီၤ လၢပှၤဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပဲ VR တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢ VR ပှၤဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်ဖိလၢ အမၤ အဝဲသ့ၣ် Pre-ETS န့ၣ်လီၤ

သးအနံၣ် 19 နံၣ် နံၣ်တြၢ်စကၢ်ပှၤအသးအနံၣ်အလါ အအါကတၢ်

- ကိၣ်ဖိန့ၣ် ကြၢၤ:ပတံၢ်ထီၣ် Medicaid န့ၣ်လီၤ *မိၢ်ပၢ်အစ့ဟဲန့ၣ်န့ၣ် တဖဲန့ၣ်ဒုးဃုာ်လၢ Medicaid အဂီၢ်န့ၣ်ဘၣ်* တၢ်ဝဲအံၤ သ့ပတံၢ်ထီၣ်ဖဲ အသး 18 နံၣ်အလီၢ်ခိၣ် Social Security န့ၣ်မၤဝံၤ တၢ်ကွၢ်ဂီၤတလၢပဲၤ တၢ်ဆဲးတၢ် လၢပှၤဒိၣ်တုၢ် ခိၣ်ပဲ၊ အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ 90 ကိၣ်ဖိတဂၤမ့ၢ်အိၣ်ဒီး Medicaid န့ၣ်,ကိၣ်ဖိ/ ပှၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိန့ၣ်
- ကြၢၤ:သံကွၢ် ကိၣ်လၢကကွဲမ့ၢ် အဝဲသ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤ မူဒါခိၣ် ဆူ IEP တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ

အသး 21 နံၣ်ဃုာ်ဃုာ်

- IEP ကရူၢ်ဖိ ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကျၢ်တၢ်လၢကမျၢ်အမဲၣ်ညါ န့ၣ်လီၤ တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၤ ဝဲအံၤန့ၣ်ကသ့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ပှၤ ဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပဲ၊ ပှၤတဂၤ-သးစၢၤဆၢ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ, ကသ့ၣ်ထီၣ်ဖဲတၢ်ဂံၢ် တၢ်ဆါတၢ်သိၣ်လိဖဲကိၣ် န့ၣ်လီၤ
- တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်န့ၣ်အိၣ် ပတုၢ်ဖဲကိၣ်နံၣ်ကတၢ် အဆၢကတီၢ်ဖဲကိၣ်ဖိအသးပှၤထီၣ် 21 နံၣ်အခါန့ၣ်လီၤ
- ဖဲ ပှၤဖျိကိၣ် တူၢ်လီၢ် DD ပှၤဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပဲ၊ အမုၢ်နံၣ် (DDAD)တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်န့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ် စးထီၣ်သ့တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် တချုးအဝဲသ့ၣ် အသးပှၤထီၣ် 22 နံၣ်န့ၣ်လီၤ အဝဲသ့ၣ် အသး 22 နံၣ် ပှၤထီၣ်ဝံၤအလီၢ်ခိၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်အိၣ်ခိးလၢကဒီးန့ၣ်စ့မိၢ် ပှၤလၢ တၢ်မၤအသးအဖီဃ်န့ၣ်လီၤ
- DDD န့ၣ်သ့ တၢ်တီၢ်ဟံ တၢ်စံၣ်ညိၣ်ဟံးတၢ်အကျိၣ်အကျဲတခါလၢကဆဲးတၢ် ပှၤတဂၤ အစ့မိၢ်ပှၤတၢ်ဟံဖျိၣ် တချုးအဝဲသ့ၣ်စးထီၣ်ဒီးန့ၣ် တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲ DDAD 98. တၢ်ညိကွၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်န့ၣ်လီၤ
 - ဖဲ တၢ်စံၣ်ညိၣ်ဟံးတၢ်အကျိၣ်အကျဲ အဆၢကတီၢ်အပူၤ, DDD န့ၣ်ဆဲးကျိးကိၣ်ဖိအသရၣ်/သရၣ်မ့ၢ်ဒီး ဟံၣ်ဖိဃီဖိ လၢကမၤတၢ်သံကွၢ်စးဆၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ
 - *တၢ်ဝဲအံၤ အရ့ဒိၣ်လၢ ကဖျိၣ်တၢ်ဃးကိၣ်ဖိ အတၢ်လိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒီးကွၢ်ဆိကမိၢ် တုၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကမၤသ့တၢ်ဖဲတၢ်မၤတခါစ့ၣ်စ့ၣ် အလၢအပဲ, တၢ်အိၣ်သဘျုးဒီးတမၤန့ၢ် တၢ်မၤစၢၤတခါခါ မ့တမ့ၢ်တၢ်လၢအဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်လဲၣ် န့ၣ်လီၤ*